

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА УДФСУ
Бакинский государственный университет (Азербайджан)
Евразийский национальный университет
им. Л.Н. Гумилева (Республика Казахстан)
Международный независимый университет Молдовы (ULIM)
Kancelaria Radcowska w Warszawie (Варшава, Польша)**

«Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки»

**Збірник тез доповідей
міжнародної науково-практичної конференції
(24 листопада 2017 року)**

Вінниця
«Нілан-ЛТД»
2017

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1
Ф 63

Редакційна колегія:

Топчій Василь Васильович – Директор Навчально-наукового інституту права, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Жерж Наталія Анатоліївна – заступник Директора Навчально-наукового інституту права з наукової роботи та міжнародного співробітництва, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та кримінології

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту права (протокол №5 від 15 листопада 2017 р.)

Тези подано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, назв, назв підприємств, установ, організацій та іншої інформації, поданої в тезах доповідей, несуть автори матеріалів та їх наукові керівники.

Висловлені думки авторів можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї жодних зобов'язань.

Переклади і передруки дозволяються лише за згодою авторів.

Ф 63 **Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки:** Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки», 24 листопада 2017 р./ Університет державної фіскальної служби України, Навчально-науковий інститут права – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 588 с.

ISBN 978-966-924-650-9

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1

ISBN 978-966-924-650-9

© Навчально-науковий інститут права
Університету ДФС України, 2017
© ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017

ЗМІСТ:

Секція 1. Теоретико-правові та конституційні аспекти забезпечення дії права в процесі реалізації державної фінансової політики

Гапоненко Л. В., Левчук П. Р. Конституційно-правовий статус адвокатури. Фінансові аспекти адвокатської діяльності.....	13
Гордієнко М. Г. Правове регулювання лобізму як вияв політичного плюралізму.....	14
Десятнюк А. В., Радченко Д. В. Реформа як джерело ліквідації дефіциту Пенсійного фонду України.....	17
Задорожня Г. В. До питання про суб'єктів законодавчої ініціативи у сфері оподаткування....	19
Захарчук А. С. Супрун Д. В. Порівняльний аналіз інституту відновлення платоспроможності в Україні та Сполучених Штатах Америки.....	21
Кельман М. С. Світ методології у сфері наукового пізнання.....	23
Коломієць А. С. Фінансова політика та її ефективність в Україні.....	26
Колосов О. О. Актуальні проблеми фінансової політики в Україні у контексті євроінтеграційних процесів	29
Коляда О. І., Лапін В. В. Конституційно-правові засади фінансової політики держави.....	31
Кудін С. В. Порівняльно-історичні аспекти дослідження фінансової системи України.....	33
Лощихін О. О., Губань Р. В. Економічний критерій утворення районів як адміністративно-територіальних одиниць.....	35
Маховка М. О. Перспективи розвитку правового регулювання фінансової політики України.....	37
Мисловська О. М., Соболев К. В. Правові аспекти реалізації державної фінансової політики.....	39
Мишко А. Ю., Лола А. Ю. Фінансування молодіжної політики в Україні.....	42
Навальна В. О., Шулімов Д. О. Особливості реалізації державної фінансової політики.....	44
Пажетнова І. О. Дотримання принципу верховенства права у діяльності судової гілки влади.....	46
Роздобудько А. О. Податкова система у Стародавньому Римі.....	48
Сачок Р. Т. Реалізація та захист прав громадян в межах дії принципу верховенства права....	50
Старостюк А. В. Правові закони та їх роль в процесі розбудови демократичної правової держави.....	52
Степушенко Н. С., Мельник І. І. Реалізація безкоштовної правової допомоги: аналіз проблем та перспектив.....	54
Терещенко О. П. Вплив нормативних змін на бюджетну складову місцевого самоврядування в контексті реформи децентралізації (на прикладі м. Ірпінь).....	56
Фещенко А. Ю., Кішук Є. В. Проблеми та перспективи реалізації фінансової політики в Україні.....	59
Черновський О. К. Нестандартність правового мислення в підготовці юриста як одна із правничих компетенцій.....	61
Шевченко А. Є. Діяльність правоохоронних органів України з економічними злочинами у 90-ті роки ХХ ст.....	63
Щербакова Д. М. Фінансова політика України в умовах євроінтеграції.....	65

Секція 2. Приватно-правові аспекти реалізації фінансової політики

Амеліна А. С., Руда К. А. Цивільно-правове регулювання споживчого кредитування	68
Бабич А. В., Мітусов П. О. Строкове призначення на посаду в Державній фінансовій службі України.....	70
Безносько Н. С., Терещук Р. Р. Конкурсний відбір працівника Державної фінансової служби України.....	71
Білоконь В. А. Стажування працівників ДФС України.....	73

Хрящевська К. В., Гринюк О. С. Мито як фінансовий інструмент державного регулювання економіки України.....	314
Чужик В. Р. Особливості сплати податків Об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку.....	317
Шестозуб А. Ю. Мито, як ефективний фінансовий інструмент.....	319
Шолкова Т. Б. Становлення правового регулювання майнового оподаткування в незалежній Україні.....	321
Ярош А.О. Сластьоненко О.О. Особливості правового регулювання фінансового забезпечення загальної середньої освіти в Україні.....	324

~

Секція 5. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення фінансової політики в Україні

~

Андросович В. С., Лавчи Я. Д. деякі аспекти кримінальної відповідальності за злочини у сфері бюджетної системи України.....	327
Антипов В. И. Уголовная ответственность искусственного интеллекта.....	329
Антипов В. І., Антипов В. В. Пропорційність покарань та їх значення для класифікації злочинів.....	332
Бардакова Д. О., Гришко І. М. Кримінальна відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів.....	334
Богатирьов А. І. Роль методології в дослідженні злочинності серед засуджених в місцях несвободи.....	336
Богатирьов І. Г. Злочинність у сфері оподаткування підривнонаціональної безпеки України.....	337
Богатирьова О. І., Бондарева А. В. Проблематика притягнення особи до відповідальності за злочини у сфері оподаткування.....	339
Бондарєва К. В. Проблема покарання засудженого за злісну непокору вимогам адміністрації установи виконання покарань в пенітенціарній науці.....	341
Брик А. С., Ковальчук О. В. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.....	343
Василинчук В. І., Білоус Р. В. Протидії злочинам у сфері економіки із застосуванням сучасних технологій.....	345
Верницький Ю. С. Погляд на ст.212 Кримінального кодексу України через призму сьогодення.....	347
Воробей О. С., Ружицька І. В. Злочинність неповнолітніх як проблема сучасності.....	349
Годюк А. Ю., Новохатська А. О. Кримінальна відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів.....	351
Головатюк О. Є., Сіденко І. М. Злочини у фінансовій сфері: огляд судової практики.....	353
Гриневич А. В., Петручик А. В. Кримінальна відповідальність за зловживання службовим становищем у сфері оподаткування.....	355
Гриненко І. В. Викрадення особи, як засіб впливу у вчиненні фінансових злочинів.....	357
Грицюк І. В., Пронькіна А. С., Харковець Ю. М. Окремі заходи запобігання ухиленню від сплати податків.....	358
Дейнега О. О., Мінчук Я. І. Особливості запобігання злочинам у фінансовій сфері України.....	360
Didkovskaya G. V. International cooperation in the criminal and legal sphere.....	362
Дорошенко Ю. І., Барановська В. В. Ухилення від сплати податків та зборів як злочин, що дестабілізує економіку України.....	364
Дуля В. Ю., Савчук М. В. Кримінологічна характеристика злочинів у фінансовій сфері України.....	366
Дуць О. В. Детермінанти контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.....	368
Жерж Л. А. Незаконна торгівля органами або тканинами людини, вчинена за попередньою змовою групою осіб або транснаціональними організаціями.....	370

7. Chinese Robot Smashes Booth and Injures Man at Shenzhen Hi-Tech Fair : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.whatsonweibo.com/chinese-robot-smashes-booth-injures-man-shenzhen-hi-tech-fair>.

8. Draft report with recommendations to the Commission on Civil Law Rules on Robotics. (2015/2103(INL)). European Parliament. Committee on Legal Affairs. – 22 p. : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML%2BCOMPARL%2BPPE-582.443%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0//EN>.

9. Google's Machine Learning Software Has Learned to Replicate Itself : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://futurism.com/googles-machine-learning-software-has-learned-to-replicate-itself>.

10. Ying Hu «Robot criminals» // The school's We Robot conference.– New Haven, Connecticut, 17 March 2017. – 23 p. : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.werobot2017.com/wp-content/uploads/2017/03/Hu-Robot-Criminals.pdf>.

Антипов Володимир Іванович

кандидат юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права та кримінології
Університету державної фінансової служби України

Антипов Владислав Володимирович

кандидат юридичних наук, доцент

ПРОПОРЦІЙНІСТЬ ПОКАРАНЬ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

У попередженні злочинності важливу роль поряд з соціально-економічними заходами покликано відігравати кримінальне покарання, яке має на меті запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами (ч.2 ст.50 КК). Відповідно до загальних засад призначення покарання воно має відповідати ступені тяжкості вчиненого злочину, особі винного та обставинам, що пом'якшують та обтяжують покарання (ст.65 КК).

Узагальнена оцінка тяжкості злочину, ознак суб'єкта злочину та інших обставин, що визначають суспільну небезпечність діяння, знаходить відображення у санкціях відповідних статей (частин статей) Особливої частини КК. Саме вид і межі покарання, установлені у санкціях статей Особливої частини КК, мають вирішальне значення для реалізації завдань кримінального судочинства – забезпечення спеціальної та загальної превенції. Необхідною умовою превенції виступає оцінка покарання як справедливого винною особою і суспільством в цілому. У свою чергу, покарання може розглядатися справедливим за умови дотримання принципу пропорційності – за однакові чи близькі за характером та ступенем суспільної небезпечності діяння кримінальний закон має передбачати однакові (співмірні) покарання.

Розглянемо під цим кутом зору санкції статей Особливої частини КК, які віднесені до підслідності слідчих органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства (частина 3 ст.216 КПК).

Перш за все звертає на себе увагу те, що санкції вказаних статей не завжди пропорційні з розміром шкоди, яку законодавець визначив як ознаку об'єктивної сторони відповідного складу злочину. Так, за фіктивне підприємництво, що заподіяло державі шкоду, яка у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян (далі – «нмдг»), мінімальне покарання за санкцією ч.2 ст.205 КК становить штраф у розмірі 51 тис. грн. А за таку саме шкоду, спричинену державі ухиленням від сплати податків, санкція ч.1 ст.212 КК передбачає штраф в три рази меншого розміру – 17 тис. грн. Доведення до банкрутства, якщо це завдало матеріальної шкоди державі у розмірі 500 і більше нмдг (ст.219 КК), карається максимально штрафом у розмірі 51 тис. грн., а за таку саме шкоду, спричинену шахрайством з фінансовими ресурсами (ч.2 ст.222 КК), максимальне покарання становить 170 тис. грн.

Ще один аспект непропорційності побудови санкцій розглядуваних статей КК (злочини у фінансовій сфері), полягає в тому, що в різних статтях спостерігається значний різномір в інтенсивності підвищення тяжкості покарання від основного до кваліфікованого складів злочинів.

Наприклад, мінімально можливий розмір штрафу за санкцією частини 2 ст.205-1 КК (вчинення злочину повторно або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням свого службового становища) становить 17 тис. грн., що в два рази більше мінімального покарання за те саме діяння без вказаних кваліфікуючих ознак (частина 1 ст.205-1 КК). Натомість аналогічні кваліфікуючі ознаки (вчинення злочину повторно або за попередньою змовою групою осіб) оцінені законодавцем у санкції частини 2 ст.216 КК підвищенням розміру мінімального штрафу в шість раз (від 8,5 тис. грн. – до 51 тис. грн.).

Якщо стати на позицію раціональності наведених даних, то слід також погодитися, що однакові кваліфікуючі ознаки не однаково збільшують суспільну небезпеку однорідних злочинів. Наприклад, повторно або за попередньою змовою групою осіб підроблення документів, вказаних у частині 1 ст.216 КК, підвищує суспільну небезпечність діяння в 5 разів. Натомість, підроблення документів, вказаних у частині 1 ст.205-1 КК, за такими саме кваліфікуючими ознаками підвищує суспільну небезпеку лише в 2 рази. На наш погляд, така позиція не може бути визнаною логічною і мати розумні аргументи в її обґрунтування. В дійсності відсутність пропорційності обумовлена непослідовністю законодавця щодо врахування кваліфікуючих ознак складів злочинів у фінансовій сфері при формулюванні відповідних санкцій. Вочевидь ця проблема потребує законодавчого ж вирішення.

Більш того, – не тільки санкції статей Особливої частини КК, але і норми Загальної частини КК не завжди відповідають принципу пропорційності покарання. Існує усталена позиція про те, що в статті 51 КК та в санкціях норм Особливої частини цього Кодексу види покарань розташовані від найменш суворого (штрафу) до найбільш суворого (довічного позбавлення волі). [див., напр.: 1, с.208 ; 2, с.329]

Однак, по-перше, законодавець прямо і безпосередньо у ст.51 КК на таку ієрархію видів покарань не вказує. По-друге, статтею 51 КК, яка не змінювалась з 2001 року, штраф визначено як найбільш м'який вид покарання. Це відповідало змісту частини 2 ст.53 КК в редакції 2001 року, за якою розмір штрафу визначається судом залежно від тяжкості вчиненого злочину та з урахуванням майнового стану винного в межах від 30 нмдг до 1000 нмдг (до 17 тис. грн.). Однак за чинною редакцією частини 2 ст.53 КК максимальний розмір штрафу дорівнює 50000 нмдг, що становить 850 тис. грн. Відповідно до частини 4 ст.53 КК в редакції 2001 року у разі неможливості сплати штрафу суд не мав права замінити несплачену суму штрафу покаранням у виді позбавлення волі. Натомість за чинною редакцією статті 53 КК у разі несплати штрафу в розмірі понад 3000 нмдг, призначеного як основне покарання, суд замінює несплачену суму штрафу покаранням у виді позбавлення волі.

Таким чином, якщо взяти до уваги зміст частин 2 і 5 ст.53 і частини 1 ст.72 КК, а також статті 12 КК, потрібно ставити питання щодо визнання штрафу в розмірі понад 3000 нмдг більш тяжким покаранням порівняно з усіма основними видами покарання окрім позбавлення волі.

Дійсно, відповідно до змісту частин 2 і 3 ст.12 КК злочин, за який передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад 3000 нмдг і до 10000 нмдг є злочином середньої тяжкості. Натомість санкція у виді позбавлення волі на строк не більше 2 років (або покарання будь-якого іншого виду крім позбавлення волі та штрафу у вказаному або ще більшому розмірі) є ознакою злочину невеликої тяжкості. Зрозуміло, що не може менш тяжке покарання класифікувати більш тяжкий злочин.

Далі. Відповідно до частини 4 ст.12 КК покарання у виді штрафу в розмірі більше 10000 нмдг і до 25000 нмдг може бути передбачене законодавцем у санкціях статей Особливої частини КК в якості найбільш суворого чи навіть єдино можливого покарання за тяжкий злочин (на відміну від усіх інших видів покарань крім позбавлення волі). У свою чергу, відповідно до частини 5 ст.12 КК штраф у розмірі понад 25000 нмдг може бути передбачений законодавцем у санкціях статей Особливої частини КК в якості найбільш суворого чи навіть єдино можливого покарання за особливо тяжкий злочин (на відміну від усіх інших видів покарань крім позбавлення

волі). За буквальною тлумачення змісту частин 4 і 5 ст. 12 КК штраф в розмірі понад 25000 нмдг є навіть більш суворим покаранням, ніж позбавлення волі на строк не більше десяти років.

Ще більш ускладнює ситуацію частина 5 ст.12 КК, за якою «ступінь тяжкості злочину, за вчинення якого передбачене одночасно основне покарання у виді штрафу та позбавлення волі, визначається виходячи зі строку покарання у виді позбавлення волі, передбаченого за відповідний злочин». Таким чином, якщо за загальним правилом (частини 2 і 3 ст.12 КК) для визначення тяжкості злочину покарання у виді штрафу в розмірі понад 3000 нмдг має пріоритет перед покаранням у виді позбавлення волі на строк не більше двох років, то у санкції конкретної статті Особливої частини КК, пріоритет буде мати вже покарання у виді позбавлення волі. Наприклад, якщо зараз кваліфікований склад шахрайства з фінансовими ресурсами (частина 2 ст.222 КК – санкція штраф від трьох тисяч до десяти тисяч нмдг) відноситься до злочинів середньої тяжкості, то у випадку доповнення санкції покаранням у виді позбавлення волі на строк до двох років, цей злочин стане невеликої тяжкості (!).

Викладене доводить, на наш погляд, відсутність пропорційності покарань у санкціях багатьох статей Особливої частини КК – як відносно розміру завданої шкоди, так і відносно ознак кваліфікуючих складів злочинів. Неприпустимою слід визнати суперечливість визначення відносної тяжкості окремих видів покарань в нормах Загальної і Особливої частин КК. Зазначені проблеми безумовно потребують додаткового наукового опрацювання з подальшим їх законодавчим розв'язанням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Уголовное право Украины. Общая часть: учебник/ Кондратьев Я.Ю., Клименко В.А., Мельник Н.И. / Кондратьев Я.Ю. – К.: Атика, 2002.
2. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид, переробл. і доповн. – Х.: Право, 2010. – 456 с.
3. Антипов В.В. Види та розміри покарання за злочини у сфері господарської діяльності, підслідні органам податкової міліції // Тенденції та перспективи розвитку податкової системи України: матеріали науково-практичної конференції. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2008. – С.297-300.
4. Антипов В.І. Проблемні питання узгодженості норм кримінального закону та фінансового законодавства // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фінансова політика в Україні в кримінально-правовому вимірі», 6 квітня 2016 р./ Університет державної фінансової служби України, Навчально-науковий інститут права, Кафедра кримінального права та кримінології. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016.- С.22-31.

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА УДФСУ
Бакинский государственный университет (Азербайджан)
Евразийский национальный университет
им. Л.Н. Гумилева (Республика Казахстан)
Международный независимый университет Молдовы (ULIM)
Kancelaria Radcowska w Warszawie (Варшава, Польша)

Наукове видання
**«Фіскальна політика: теоретичні та
практичні аспекти юридичної науки»**

*Збірник тез доповідей
міжнародної науково-практичної конференції
(24 листопада 2017 року)*

Тези подано в авторській редакції.

Відповідальні за випуск: Топчій В.В., Жерж Н.А.

Форматування та комп'ютерна верстка:

Жерж Наталія Анатоліївна,
Коновалова Станіслава Володимирівна,
Фоменко Юлія Олександрівна

Підписано до друку 07.11.2017.
Формат 60х84/8. Папір офсетний.
Друк різнографічний.
Умов. друк. арк. 73,5. Обл.-видавн. арк. 68,36.
Наклад 285 прим. Зам. № 7242.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.

Видавець ТОВ «Нілан-ЛТД».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4299 від 11.04.2012 р.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000
(096) 97-30-934, (093) 89-13-852
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>